

”JAGUARIN LAPSET”

Maya-intiaanit eivät kuitenkaan oleet ainoita, jotka palvoivat jaguaaria. Näin tekivät myös muut Mesoamerikkalaiset intiaanikulttuurit kuten Zapoteekit, Olmeekit, Atsteekit ja Mixteekit sekä Etelä-Amerikassa Inka-intiaanit. Vuonna 1862, meksikolainen opiskelija Jose Maria Melger y Serrano oli vieraillessaan maatilalla Tuxtla Volcanon alueella Etelä-Veracruzessa. Sokeriruokoviljelmän työntekijät kertoivat hänelle löytäneensä suunnattoman ison nurinpäin käännetyin ”vesipannun”, joka olikin suuri jaguarin pää kaiverrettuna vulkaaniseen basaltiin. Myöhemmin Alfred Chavero löysi samanlaisen pään sekä jadesta tehdyn kirveen, jossa oli jaguarin kasvat. Muutama vuosikymmen myöhemmin, vuonna 1909, patoa rakennettiin Puebllossa ja insinöörit löysivät pienen esineen mudasta, Se oli ”jaguarin naamio”. Tyyli oli kuitenkin erilainen kuin minkään aikaisemmin tunnetun Mesoamerikkalaisen ihmisen. Spekulaatiot kohdistuivat lopulta Olmeekeihin, jotka elivät ennen Mayoja, noin 800—400 ennen Kristuksen syntymää. Olmeekit olivat erittäin viehättyneitä jademateriaalin käyttöön.

Olmeekkien taiteen symbolinen luonne heijastaa heidän suunnaton kiinnostustaan yhteen ainoaan eläimeen — jaguaariin. Jopa tänäpäivänä meksikolaiset intiaanit kertovat ja kirjoittavat kunnioittavaan sävyyn, aivan kuin ”Kissa” olisi kaikkien muiden eläinlajien ”yläpuolella”.

Ensimmäiset espanjalaiset kirjoittivat intiaanien uskon, että jaguaari hypnotisoi uhrinsa ”nikotuksella” ja metsästäjä tiesi, ellei hän osuisi neljänellä nuolellaan, jaguaari päästäisi ilmoille pahaenteisen naurun ja söisi sitten metsästäjän suihin. Siis vaikka intiaanit palvoivatkin jaguaaria, he toki myös metsästäivät sitä ja käyttivät nahkoja koristeina yllänsä. Jaguaari oli ”pimeyden jumala ja intiaanit uskoivat sen saavan aikaan myös kuun pimennyksen nielemällä aurinko!

Mayojen keskuudessa, täplikästä kissaa kutsuttiin nimellä ”uotan” tai ”innermost” ja Meksikon laaksossa se tunnettiin nimellä ”tepeyolotl” tai ”Vuoren Sydän”.

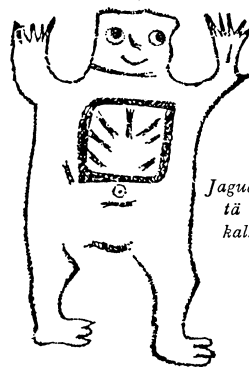
Tarinoiden joukosta ponnahtaa esiin vielä yksi merkittävä; Todis-

teet näyttävät puoltavan sitä tosiasiaa, että Olmeekit uskoivat maan naisen ja jaguarin solmineen avioliiton ammoisina aikoina, ja tästä liitosta oli syntynyt ”jaguarilapsia” joiden ulkomuodossa ihmisen ja jaguarin piirteet olivat sekoittuneet keskenään! Näistä ”ihmisjaguarista” onkin löydetty lukuisia pienoisveistoksia, joilla on naurava suu. Todennäköisesti ”ihmisjaguaari” oli intiaanien ”sateen jumala”, kun taas Atsteekien Tlaloc ja Mayojen jumala Chac ovat molemmat kuvattu tiukasti suu kiinni olevina hahmoina.

Tikalissa, joka on suurin Maya kaupunki, sijaitsee ”Suuren Jaguarin Temppli (saanut nimensä sen yhdellä rinteellä olevien jaguariveistosten mukaan). Toiseksi suurin ja samalla eteläisin Mayojen kaupungeista oli Copan (nyt Honduras). Copanista on löydetty viisi pääkatua ja lukematon määrä pienempiä. Kiviset penkkirivit ympäröivät pääaukiota antaen sille melkein roomalaisen ulkonäön. Itäisen pihan vastapäätä ovat niinkään kiviset istuimet ja valtava ”Jaguarin porraskäytävä”, jota kiviset jaguariveistokset reunustavat.

Nämä hätkähdyttävät tarinat osoittavat, että Mesoamerikkalaiset intiaanikulttuurit olivat varhaisempia ”jaguarharrastajia”. Ehkäpä heillä oli hiukan outoja tapoja palvoa jaguaaria, koska heillä ei ollut Jaguar-autoa, mutta yksi asia on varma: Jaguar (Panthera onca) on suuremmin eläin ja nämä kertomukset vahvistavat jaguarin olevan todellinen ”LEGENDA”, jonka nimeä kantaa tämän päivän hienoin auto, JAGUAR.

Seppo Suomensyrjä

Jaguaari-ihmistä kuvaava halliopiirros

El Castillon Pyramidi, (Jaguarin Valtaistuin)